

Děti z mateřských škol na ostravsku se seznámily s řemesly

V letech 2019 a 2020 se děti od pěti let věku v mateřských školách v Ostravě a blízkém okolí seznamovaly díky projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání ORP Ostrava II se základním dílenským nářadím a jeho správným používáním. Aktivita nazvaná Polytechnické vzdělávání v MŠ v ORP Ostrava byla uskutečněna prostřednictvím 17 lektorů Dolní oblasti VÍTKOVICE, z.s., proškolených autorem nápadu panem Petrem Vitáskem, a jejich kurzu Malý řemeslník Světa techniky v celkem 55 mateřských školách pro přibližně 660 dětí, které si vyrobily celkem 3 300 hraček. Rok a půl trvající program v ceně přibližně 2 milionů korun byl z 95 % hrazen z dotací z Evropského sociálního fondu, Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, zbývajících 5 % hradilo město Ostrava. Kurzy probíhaly v jednotlivých mateřských školách a obsahovaly v každé mateřské škole 5 lekcí v délce 60 minut s maximální kapacitou 6 dětí ve věku od 5 do 6 let. Za pomoci základního dílenského nářadí, jako je pilka, vrtačka, pilník, šroubovák, smirkový papír apod. a za asistence zkušených lektorů si na každé lekci děti vyrobily a odnesly vždy jeden hotový výrobek, se kterým si mohou nyní doma hrát. Veškeré vybavení včetně pracovních stolů zapůjčil do mateřských škol dodavatel.

Polytechnické vzdělávání v mateřských školách v ORP Ostrava bylo zahájeno první lekcí 1. února 2019 s tím, že předpokládané ukončení kurzů ve všech mateřských školách bylo naplánováno do 30. června 2020. O uzavření smlouvy s dodavatelem těchto kurzů, Dolní oblastí VÍTKOVICE, z.s., který vzešel z veřejné zakázky, rozhodli ostravští radní 15. ledna 2019.

„Projekt jsme podpořili, protože považujeme za důležité budovat vztah k manuální práci v dětech už v tom nejnižším věku. Není důležité, zda se budou v budoucnu živit řemeslem nebo jiným oborem. Díky kurzům získají aspoň základní povědomí o tom, jak se věci v reálném světě vyrábí, a také určitou úctu k těm, kteří svou práci mistrně ovládají. Malý řemeslník sice skončil, ale zájemci o obdobné kurzy na podporu polytechnického vzdělávání mohou čerpat finanční prostředky z našeho dotačního programu talentmanagement, a to nejen na úhradu účasti v kurzu, ale také na pořízení vybavení pro tradiční řemeslnou výrobu přímo do mateřských škol. Výuka bude pokračovat přinejmenším v pěti mateřských školách, kterým jsme už dotaci schválili,“ uvedla resortní náměstkyně primátora města Ostravy Andrea Hoffmannová.

Děti z mateřských škol se tak začaly od února 2019 seznamovat s řemesly, prací s dřevem, šroubkou a dalšími připravenými díly, které upravily a sestavily do výsledných výrobků. Kromě seznamování s řemesly byla tato aktivita vhodná také k rozvoji jemné motoriky, manuální zručnosti, trpělivosti, ale i pro vyhledání nebo rozvoj nadání dětí k těmto činnostem.

Bohužel se do realizace kurzů, stejně jako do celkového života nejen v České republice, negativně promítla opatření proti koronaviru. V březnu 2020 došlo k uzavření většiny mateřských škol pro osobní přítomnost dětí na vzdělávání, čímž bylo znemožněno pokračovat v již započatých kurzech nebo realizaci nových. Kvůli tomuto byla prodloužena doba realizace aktivity do 31.12.2020. Ještě v červnu 2020 se za dodržení všech hygienických opatření uskutečnily zbývajcí lekce pěti již započatých kurzů a v podzimních měsících byly následně uspokojeny zbývajcí mateřské školy.

Aktivitu mohly využít všechny mateřské školy zapojené do projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání, reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009132, zájem pak projevilo 55 z nich. Protože se jedná o projekt s působností v celém správním obvodu města Ostravy, proběhly kurzy také například v mateřských školách v Klimkovicích, Šenově, Velké Polomi nebo Zbyslavicích. Z následných reakcí dětí, ředitelky i učitelky mateřských škol, je zřejmé, že se tato aktivita velmi povedla a byla dětmi, rodiči i ředitelkami hodnocena velmi pozitivně.

Kvalitní přípravu všech lekcí, profesionalitu lektorů i bezvadnou realizaci kurzů oceňuje ředitelka Mateřské školy Ostrava, Hornická 43A, Iva Chadzipanajotidisová: „Projekt Malý řemeslník se v naší mateřské škole setkal s nesmírným ohlasem jak ze strany dětí, tak i jejich zákonných zástupců. Po jeho ukončení jsme měli velký problém vysvětlit ostatním "natěšeným" zájemcům, že projektová kapacita účastníků již byla vyčerpána. Celý projekt byl ze strany DOVU nejen precizně připraven, ale také excelentně zrealizován. Všichni lektori odvedli naprosto úžasnou práci jak po stránce profesionální, tak rovněž i lidské. Domníváme se, že neexistuje úspěšnější motivace dětí k manuální práci, než je absolvování těchto pěti na sebe promyšleně navazujících lekcí. Jsme přesvědčeni, že tento projekt i na celorepublikové úrovni nemá konkurenci. Mnohokrát děkujeme za možnost, se do něj zapojit.“

Že má uskutečnění kurzů pozitivní vliv na rozvoj talentu v oblasti řemesel říká Michaela Michálková, ředitelka Mateřské školy Šenov: „Projekt vidíme jako velmi zdařilý a přínosný. Ocenili jsme především připravenost lektorů, profesionalitu, pěkný přístup k dětem a hlavně vzdělávací nabídku, která byla opravdu zajímavá a na úrovni. Děti si vyrobily a odnesly velmi pěkné výrobky a zájem o tuto aktivitu byl ze strany chlapců i děvčat. Spokojené byly děti, které se vždy na Malého řemeslníka těšily a také rodiče, kteří byli překvapeni, kolik jsou děti schopné manuálně zvládnout. Aktivitu jsme prezentovali také v místním Šenovském obězňníku. Jedná se o oblast, kde můžou děti opravdu ukázat svou zručnost, a do budoucna je možné vyhledávat tímto způsobem talenty pro oblast řemesel. Bylo také skvělé, že jsme měli možnost účastnit se projektu bezplatně, protože se jednalo o novou zkušenost. Rádi bychom se v této oblasti dále rozvíjeli a pokračovali. Děkujeme.“

Některé mateřské školy také děti při práci fotily a posílaly fotografie nadšeným rodičům, jak říká například Helena Červená, učitelka MŠ Ostrava, Adamusova 7, odloučené pracoviště Klegova 4: „Děkuji za děti i rodiče za tak skvělou aktivitu, jakou byl Malý řemeslník. Děti se velmi těšily na zhotovování za pomoci nářadí: vrtaček, šroubováku, pily aj. Výrobků si vážily, největší ohlas měl robot. Cítily se šťastně a nadšení byli i jejich rodiče. Líbily se jim i fotografie, které jsme jim z MŠ posílali na jejich e-maily. Do naší skupinky se i zapojily dvě děvčata. Přejeme Vám v novém roce spoustu dalších prima nápadů a hodně zdraví.“

Protože se projekt MAP ORP Ostrava II zabývá kvalitním a inkluzivním vzděláváním, měly možnost se do Malého řemeslníka zapojit všechny mateřské školy, tedy včetně těch pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednou z nich je také speciální Mateřská škola Paprsek z Ostravy-Hrabůvky, jejíž ředitelka Natálie Kaštovská říká: „Do projektu Malý řemeslník byla zapojena také naše mateřská škola, kde se tato aktivita stala velice oblíbenou a otevřela další, nový potenciál našich dětí. Pracujeme především s dětmi s autismem, ale také s jinými neurovývojovými poruchami a tak jsme s napětím očekávali lektory, jak se k náročné a nové situaci postaví. Dle drobné instruktáže pedagogů školy okamžitě přizpůsobili podmínky, výběr pomůcek a svůj přístup tak, že se děti plnohodnotně zapojily do výroby veškerých výrobků a vzhledem k propracovanosti projektu bylo zřejmé, že názornost, jednoduchost, logická posloupnost a skutečný materiál jsou velkým pomocníkem při

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MAP ORP Ostrava II

Reg. číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009132

práci s dětmi s autismem. S drobnou dopomocí pedagogů nebo asistentů si ve stejném časovém limitu jako mají intaktní děti, odnášely radostně své výrobky a troufáme si tvrdit, že v nejednom chlapci se probudil skutečný malý řemeslník. Dokonce i děti, které nerady provozují grafomotorická cvičení, se s radostí pouštěly do šroubování, montování a dalších polytechnických aktivit. Moc děkujeme, že jsme mohli být účastni a objevovat tak s dětmi nové obzory.“

Čeho si na projektu naopak cení jeho hlavní realizátor pan Radim Zahradník?

„Z celého projektu mám velmi příjemný pocit. Bylo velmi inspirativní a povzbudivé sledovat, jak zprvu nesmělé děti se postupně měnily ve velmi zvědavé a nadšené malé řemeslníky, kteří se nebáli používat nářadí, opracovávat dřevo, vyptávat se, jak co funguje a proč to má být složeno a vyrobeno zrovna takto. V jednotlivých skupinkách dětí bylo velice rychle poznat, kdo se již s nějakým nářadím setkal nebo dokonce kdo již při nějaké podobné činnosti pomáhal tatínkovi nebo dědečkovi. A to nejen proto, že se tím samy hned pochlubily, ale že už trochu věděly, jak na to. Musím děti pochválit, protože se v průběhu všech kurzů nikdo nijak nezranil a vše proběhlo absolutně bez úrazu, i přes to, že děti pracovaly s opravdovou pilou, kladivem a dokonce i s vrtačkou. Rovněž bylo nádherně sledovat, jak děti velice rychle získávaly zručnost a zdokonalovaly se v jemné motorice. S každou další lekcí byl vidět jejich rostoucí zájem a nadšení. Bylo zřejmé, že si tuto aktivitu oblíbily a těšily se, co budou vyrábět příště a byly právem pyšné na každou svou vlastnoručně vyrobenou hračku, kterou se mohly pochlubit kamarádům i rodičům. Přiznám se, že společně se všemi kolegy, s nimiž jsem na lekce jezdil, jsme měli zase opravdovou radost my, když jsme viděli to radostné jiskření v dětských očích a hrdost na výsledky své práce.“

Poděkování ostravským radním a celému magistrátu přidává také Mgr. Ivana Češková, vedoucí lektorského týmu Světa techniky Ostrava: *„Chceme touto cestou vyjádřit poděkování, že díky této iniciativě zástupců Magistrátu města Ostravy a zájmu vedení a pedagogů mateřských škol, jsme mohli přispět k rozvoji našich nejmenších. Díky tomuto projektu jsme snad společně přispěli k nastartování zájmu o řemeslo a do budoucna se můžeme těšit, že se z některých stanou šikovní a spolehliví řemeslníci či zaměstnanci firem, kterých je a bude neustále potřeba.“*

Mateřské školy mohou v této aktivitě pokračovat také v následujících letech, ať už z vlastních zdrojů nebo z finančních prostředků poskytovaných městem Ostravou ve vyhlašovaných programech podpory nebo jiných dotačních programech. Více informací o kurzu se dozvíte na www.dolnivitkovice.cz, o programech podpory města Ostravy na www.ostrava.cz.